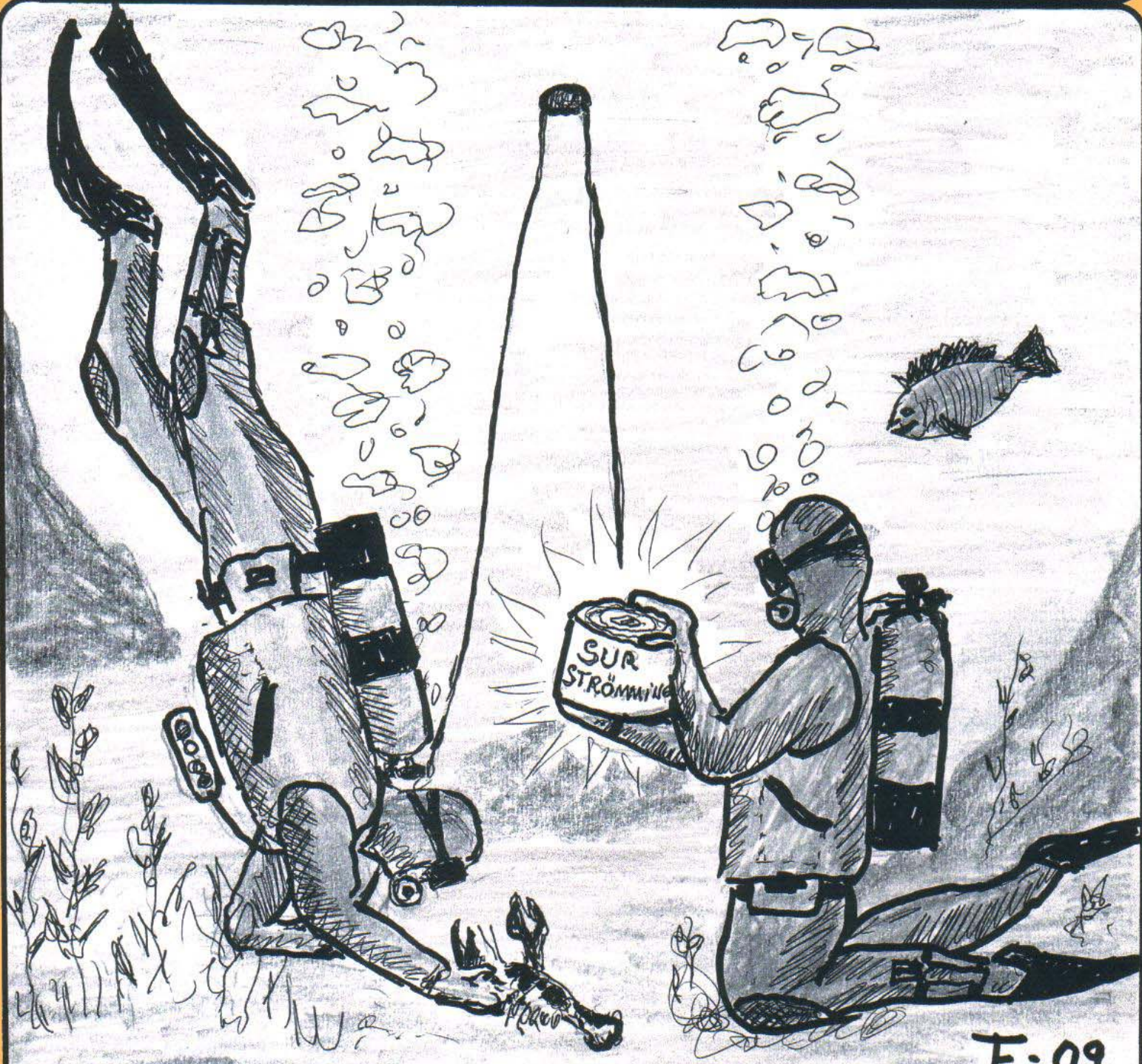

4-09

Grod- Bladet

E-09

grodbladet

KLUBBFAKTA SDK GRODMÄNNEN TÄBY

Klubben bildad den 1 mars 1972.

Adress: Box 211 18323 TÄBY

Postgiro: 853894-4

www.grodmannen.com

NYHET!!!!!!

Näst nummer av grodbladet kommer ut i slutet av november både digitalt och i pappersversion. (alltså blir det bara fem nummer av tidningen i år)
Nästa år utkommer grodbladet digitalt med fyra nr i februari, maj, sep och nov.
Maj och november numret utkommer också i pappersversion.

Presstopp för bidrag är 25/1, 25/4, 15/8, 28/8 och 25/10.

Annonser: Ett nummer av Grodbladet: ½ sida 100:- helsida 150:- Helår: ½ sida 500:- helsida 800:-

Medlemsavgifter 2009

Med anslutning till SSDF: Familj 650:- Senior 500:- Junior 200:-

Utan anslutning till SSDF: Familj 450:- Senior 300:- Junior 100:- Dubbelansluten 300:-

(Det finns möjlighet att frånsäga sig SSDF anslutning. Vilket innebär att man inte har deras förmåner som t ex försäkring, dumpningsfonden och Sportdykaren. Våra egna förmåner som klubben erbjuder kvarstår.)

Grodmännens Styrelse

Ordförande: [Stefan Mann](#) Granskogens Gård 2 647 91 MARIEFRED 0159-203 02 0735-26 81 29

Vice ordförand: [Johan Finnved](#) Mosstorpsvägen 50 183 30 TÄBY 08-7688255

Sekreterare: [André Gerlitz](#) Sportvägen 27 187 35 TÄBY 08-473 03 79 0704-20 16 19

Kassör: [Thomas Wiberg](#) Kragstalundsvägen 75 186 54 VALLENTUNA 08-510 125 76 0731-80 24 71

Redaktör: [Lars Åke Fröberg](#) Rostockvägen 30 187 41 TÄBY 08-768 13 65 0708-76 83 22

Funktionärer

Säkerhetsombud: [Per Carlsson](#) Sippvägen 31 183 63 TÄBY 08-756 61 94

Materialförvaltare: [Krister Andersson](#) Lansenvägen 58 187 62 TÄBY 08-756 77 12

Dykledare

NAUI Instructor #24833 Stefan Mann 0735-26 81 29

NAUI Instructor #36238 Lars Åke Fröberg 0708-76 83 22

OMSLAGSBILD: " KRÄFTOR ELLER SURSTRÖMMING? "

Här är vinnarna från bad/kontrollrenset

Vinsten är ett medlemskap för 2010 i Grodmännen.

Per Carlsson, Johan Finnved, Lars Åke Fröberg, André Gerlitz, Bill Hemberg, Stefan Mann, Peter Nilsson, Håkan Wiberg och Thomas Wiberg.

Nästa år blir det ett lotteri igen vid bad och kontrollrenset.
Vem vinner då? Vad blir vinsten? En Gotlandsresa? Medlemskap för 2011?

Ett STORT grattis till er som vunnit.

Ny adress för provtryckning av dykflaskor

Gasflaskkontroll AB i Hammarby flyttat till Hantverkarvägen 23 B i Haninge. Lokalen ligger vägg i vägg med Haninge Brandredskap varför nu flaskor kan hämtas o lämnas varje vardag mellan 7-16.
Telefon som förr 08 641 22 02

När flytten är färdig kommer luft och annan gasfyllning skötas av Haninge Brand som även är ombud för AGA gas. Kvalitetsansvarig är som förut, Erik Enström, besiktningsman sedan 1975.
Här planeras äntligen ett gasfyllnadscenter för alla dykare. Mitt i söderförort!

Här kommer en ny samarbetspartner för oss Poseidon dykare.

Vi utför service på samtliga modeller av Poseidons regulatorer.

Prisexempel:

Service regulator (1:a och 2:a steg) 400:-, delar tillkommer.

Service Octopus 200:-, delar tillkommer.

Vi säljer också utrustning från Poseidon, Agir och BARE

Grodmän erhåller 10% rabatt på ordinarie priser på service och utrustning.

Tel. Peter: 0705 986886

Email: info@pjdykoaventyr.se

Sovjetiskt ubåtsvrak hittat

Dykare har hittat vraket efter den sovjetiska ubåten S-2 i Ålands hav. Samtliga 50 ombordvarande på båten, som sänktes av minor under andra världskriget, omkom.

Dykarlaget skriver i ett pressmeddelande att svenska Krigsarkivet har uppgifter om att S-2 sänktes på svenskt territorialvatten av svenska minor. Men enligt det finländska krigsarkivet skedde minsprängningen på finskt vatten. Sökningarna efter båten startade i april 1999.

"Efter att ett stort vattenområde genomsköts har vraket nu påträffats i Ålands hav vid riksgränsen mellan Sverige och Finland av ett svenskt-åländskt dykarlag", heter det i pressmeddelandet.

I dykarlaget ingår bland andra Ingvald Eckerman, sonson till fyrvaktaren J.A Eckerman på Märkets fyr som blev vittne till när S-2 sänktes den 2 januari 1940.

Svenska och åländska myndigheter har informerats om fyndet av ubåten, liksom Rysslands ambassad i Sverige. Enligt pressmeddelandet fäster Ryssland stor vikt vid att S-2 hittats. Därför har ryska myndigheter kontaktat svenska och finska myndigheter med en förfrågan om S-2:s öde.

SVD 9 juni 2009

Dykare fann också ett unikt ångfartyg

Extremt välbevarade vraket efter ångfartyget Belliver kan drabbas av skyddsåtgärder kring den sovjetiska ubåten S-2, varnar männen bakom fynden. Efter gårdagens extremt uppmärksammade fynd av den sovjetiska ubåten S-2 fyller vraketarna i dag på med fyndet av ångfartyget Belliver. Det är ett mycket välbevarat vrak som inte ligger långt från ubåten. Detta kan medföra att ett eventuellt dykförbud även kan innefatta Belliver, skriver vraketarna i ett pressmeddelande på onsdagsmorgonen. Här är dagens avslöjande, ord för ord, av Björn Rosenlöf:

"Som framgår av bilderna ni fått är vraket av S-2 i dåligt skick (söndersprängt), medan vraket av Belliver är i mycket bra skick. Belliver är ett intakt och skrovhelt 60-70 meter långt ångfartyg som ligger på 26 - 33 meters djup i ett område med mycket bra sikt (vanligtvis 10 - 15 meter).

Ryska myndigheter kommer att begära att Ålands landskapsregering meddelar dykförbud vid S-2:s förlisningsposition. S-2 finns inom på bilagda sjökort markerade område. Belliver finns i närheten av området. Ålands landskapsregering kan med stöd av 10 § landskapslagen om skydd av det maritima kulturarvet meddela dykförbud vid S-2, dock inte med hänsyn till omkomna besättningsmän (eftersom mer än 50 år passerat sedan förlisningen), men med hänsyn till "att dykning är förenad med livsfara." Ubåtsvraket innehåller skarpladdade torpeder samt skarpladdad ammunition till 45 mm och 100 mm kanonerna.

Belliver är med beaktande av vrakets goda skick, det ringa dykdjupet och de goda siktförhållandena ett för åländska vatten unikt dykobjekt. Det ringa djupet som vraket ligger på gör att i princip alla sportdykare - även nybörjare - kan dyka där. Vraket är alltså exakt vad den åländska dyknäringen under flera år har efterlyst och behöver. Det vore alltså tragiskt för den åländska dyknäringen och de åländska sportdykarklubbarna om ett dykförbud vid S-2 skulle omfatta även Belliver.

Eftersom rätten att fritt röra sig - och därmed även att dyka - inom landskapet Åland utgör en grundlagsskyddad mänsklig rättighet, och sådana får begränsas endast om det finns synnerligen tungt vägande skäl och skyddsintresset inte kan tillgodoses på annat sätt, finns det ingen laga grund att låta ett dykförbud vid S-2 avse större område än nödvändigt och alltså omfatta även Belliver.

Med hänsyn till dels att Belliver ligger relativt nära vraket av S-2, dels att Belliver är intakt (alla lösa föremål finns kvar, ingen bärgning har skett), och risken för plundring därför är stor, finns det anledning att med stöd av 10 § landskapslagen om skydd av det maritima kulturarvet införa motsvarande restriktioner som i dag är fallet vid vraket av S/S Hindenburg, d v s krav på särskilt dyktillstånd och max 10 dyktillfällen per år, vid Belliver." (JP)

Publicerad Ålandstidningen 10.6.2009

”Grodmännen” på Belliver

När Bill och jag, Lars Åke var ute med dykbåten Tessi lördagen 4 juli träffade vi Petter från Norrtälje dykarklubb. Som vanlig pratar man om dykning på alla möjliga platser, bland annat kom vi in på att det är ganska svårt att åka med Argus dyk. Han utgår från Grisslehamn och där utanför är det bara öppet hav och när det blåser mycket som det har gjort i sommar blir det ofta inställt. Petter berättar att Norrtälje dykarklubb har hyrt Argus i morgon söndag 5/7 och de ska dyka på det nyfunna vraket Belliver och det finns två platser kvar. Vill ni med frågar han. Jaaaaaa svarar/skriker vi! Det är en otrolig känsla att få vara bland de första dykarna på ett nyfunnit vrak.

Klockan är 06,45 på söndag morgon och jag ska precis börja packa bilen för att hämta Bill och sedan åka vidare till Grisslehamn. Telefonen ringer. Det är inställt på grund av blåst! Suck, suck igen! Ja, ja det var den chansen att få dyka på Belliver.

Det är onsdag 15 juli, jag och Hanna har semester. Vi är ute med vår båt vid Möja när Bill ringer. Han säger, Petter har ringt det blir Belliver på lördag. Kan du följa med? Självklart kan jag det, svarar jag honom.

Det är lördag och solen lyser från klarblå himmel och Ålandshav ligger spegelblankt. Drömmer jag? Nej det är verklighet, nu ska vi vara bland de första dykarna på ett ”nytt vrak”. Efter en timmes båtfärd är vi framme vid märkets fyr där Belliver ligger. Vi får en dykgenomgång och hoppar i vattnet. När vi kommer ner till vraket så är inte sikten den bästa, bara fem meter. Men det gör inte så mycket, för här finns massor att titta på. Maskintelegraf, skeppsklockan, kompassen, en släplogg med mera. Vi gör två dyk på vraket, sedan är det dags för hemfärd.

En sak är säker, hit vill jag igen.

Text o foto: Lars Åke Fröberg

Nya fynd av vrak i Lurö skärgård

Säffle I maj jublade marinarkeologerna över ett vrakfynd i Lurö skärgård som kunde vara ett vikingaskepp. Nu har man hittat ytterligare ett vrak, ett 18 meter långt skepp, med fyra svärdsliknande föremål.

– Vi måste sätta oss ner och diskutera hur detta ska kunna styras upp till att bli ett större projekt. Det känns som det är något speciellt på gång, säger Roland Peterson, marinarkeolog vid Vänermuseet i Lidköping.

Fyndet i maj gjordes när 50 dykare under tre veckors tid dokumenterade vrak och letade efter nya, i ett samarbete mellan sjöräddningen och Vänermuseet.

På ett av de vrakskepp som då upptäcktes fann man bland annat ett svärd, där själva skidan satt kvar – vilket enligt Roland Peterson är mycket ovanligt.

Skepp nummer två, som hittades nyligen, ligger bara ett par hundra meter från ”majfyndet”.

– Det är kanske 18 meter långt, klinkbyggt och ligger i en lergrop som det grävt åt sig själv. Fyra stycken svärdsliknande föremål har påträffats, berättar Roland Peterson.

Han tror att det senaste fyndet är äldre än det som gjordes i maj, och menar att fynden i Lurö-skärgården är av den omfattningen att Vänermuseet och länsstyrelsen i Värmland nu måste diskutera hur man ska hantera alltihop.

Roland Peterson fortsätter att dyka i området, tillsammans med andra intresserade, ända fram till november.

– Det känns som alltihop kan svälla ut till något betydligt större, säger han.

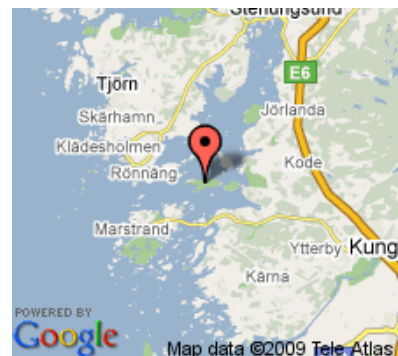
2009-08-12 07:58 BJÖRN STEFANSON bjorn.stefanson@vf.se 1

KÄLLA: Värmlands folkblad

Oväntat möte i vattnet utanför Älgön

Vet du vad det här är för en konstig prick? Inte Det förstod inte Mikael Johansson heller först när han mötte den mellan Tjörn och fastlandet på onsdagen.

- Vi trodde det var en haj eller en tumlare, så vi vände båten och tog en närmare titt, berättar han. Men till hans stora förvåning, och säkert många andras också, visade det sig vara en klumpfisk, som simmade omkring och solade sig på norrsidan av Älgön utanför Rörtången i Kode, strax norr om Kungälv.

Läs vidare :<http://www.gp.se/gp/jsp/Crosslink.jsp?d=669&a=509891>

Jumbobläckfiskar invaderar vattnen utanför San Diego

Dykare i San Diego har de senaste dagarna attackerats av 1,5 meter stora bläckfiskar. - Jag sparkade som en galning, säger Shanda Magill, som angreps under en dyktur, till nyhetsbyrån AP.

De stora bläckfiskarna lever normalt på djupare vatten längre söderut, men började förra veckan dyka upp utanför stränderna kring San Diego i Kalifornien. Vanliga simmare har förskonats från ofrivillig närbild med de köttätande blötdjuret, men flera dykare har obehagliga historier att berätta.

Shanda Magill var ute och dök när en rostfärgad varelse attackerade henne med sina tentakler och slet av delar av hennes dykutrustning.- Det första du tänker är: "Å jösses, jag vet inte om jag kommer att överleva det här", berättar Shanda Magill för AP.

Lyckligtvis klarade hon sig utan skador, men hon var uppenbart skakad över händelsen.- Om den där bläckfisken hade velat skada mig hade den gjort det.

Dussintals liknande bläckfiskar har spolats upp på stränderna i området och enligt experter kan de vara aggressiva.

- De som vi har här just nu har en stor näbb, som en gigantisk papegojnäbb, säger marinbiologen John Hyde vid National Marine Fisheries Service, till SignOnSanDiego.com.

Enligt honom skulle bläckfisken kunna ta en stor tugga av en människa om den ville.

Dykaren och undervattensfotografen Roger Uzun berättar att han var ute och simmade med en grupp bläckfiskar under 20 minuter.

- Så fort vi gick under ytan och slog på lamporna var de där. De simmade in i en och höll på att dunka mig i bakhuvudet, säger han till AP.

Enligt Roger Uzun verkade de nyfikna och rörde honom med sina tentakler för att se om han var ätbar.

Det är inte första gången bläckfiskarna, som kan väga upp till 45 kilo, har bosatt sig utanför Kaliforniens kust, skriver BBC. I januari 2005 spolades hundratals upp utanför kusten i Orange County och 2002 rapporterades en liknande invasion nära San Diego.

Forskare säger att de inte vet varför bläckfiskarna, som vanligtvis lever på djupt vatten längre söderut utanför Mexiko och Centralamerika, har kommit så nära stränderna.

Men en expert, Nigella Hillgarth vid det San Diego-baserade Scripps Institution of Oceanography, säger till AP att det är möjligt att bläckfisken har kommit till Kalifornien för att stanna.

Nytt intakt 1600-tals vrak funnet i Stockholm

Ett intakt flöjtskepp från 1600- talet har påträffats i Stockholms skärgård. Fartyget är rikligt utsmyckat med sniderier och har av upptäckarna döpts till "Lejonvraket"

De två vrakletarna Anders Backström och Markus Hårde var egentligen på jakt efter "M/S Alma", ett stålvrak från förra seklet, men när man en månad efter utslaget på ekolodet besökte vraket upptäckte man till sin stora förvåning ett fantastiskt väl bevarat flöjtskepp från tidigt 1600- tal.

- Tyvärr var det en person som i sista stund hoppade av, så det bestämdes att bara Anders Backström tillsammans med Jonas Rydin skulle dyka. När Anders och Jonas kommer upp igen från dyket, så skrattar de och säger
"Det är ett gammalt fartyg, med kanonluckor och träfigurer på".

Markus Hårde som var kvar på båten hade svårt att tro på vad Anders och Jonas sa. Men efter att Jonas visat sina bilder på vraket, så var all tvivel borta.

Fartyget är intakt och skrovhelt, står upprätt på botten och har många fina sniderier, bland annat så finns ett Lejon på rodret, varför upptäckarna har valt att kalla vraket för "Lejonvraket".

Dykdjupet på däckets är ca 43 meter och det ligger ca 5m över botten. Masterna står kvar på sin plats. Vi kontaktade sedan marinarkologen Johan Rönnby på Södertörns högskola och berättade om vraket och de indikationer vi har fått säger att vraket kan vara oerhört arkeologiskt värdefullt.

Efter det har Länsstyrelsen utfärdat dykförbud på platsen som bara ligger några stenkast från en av stockholms mest populära dykplatser.

- Det är svårt att veta hur man ska hantera fynd som dessa berättar Markus Hårde. Vi har fått ovärderlig hjälp och vill rikta ett speciellt tack till Carl Douglas som bidragit med mycket!

Aqua Dom

Berlin (<http://www.sealifeeurope.com>)

Har man lite luft i flaskorna och planerar en resa till Berlin kan jag bara rekommendera akvarielandet **Aqua Dom**. Det ligger ca 200 meter från Fernseturm och är faktiskt en del av SAS Radisson Hotell.

Aqua Dom är uppdelat i två sevärdheter, akvariet som en del med många olika mindre miljöer från världens alla hörn och aqua Dom, en hiss som går i ett akvarium. Den är säkert 15-20 meter bred och är placerad i hotells vinterträdgård. Hotellet är 10 våningar hög, så det är en jättecylinder fylld av exotiska fiskar. Hissen går som i en glastunnel inne i akvariet som är runt som en cylinder.

När vi var där fanns 3 dykare i akvariet för att göra rent och för att mata alla fiskar. Ändå kändes det som om akvariet var oändligt stort.

Ända minustecknet var priset innan man kom in.

/André

på gång i Grodmännen

Det finns inga planerade resor och utfärder i dagsläget.
Förutom nyårsdyket på Gräddö brygga.

Vi undersöker om att få komma och göra ett studiebesök i tryckkammaren under hösten.

Information om när det blir dags för utfärder/studiebesök kommer att stå på hemsidan.

Så mitt tips är: kolla in där ganska ofta om du vill med på något.

En trevlig dykhöst på er alla!

Glöm nu inte att kolla in på www.grodmannen vad som är på g.

Hej på er alla dykare!

Har du ingen luft/Nitrox i dina flaskor? Lugn, jag fixar det.
Slå en signal till mig när ni vill ha era flaskor fyllda, så kommer vi överens när det passar att lämna och hämta eller fylla dem direkt.

Här kommer en liten prislista för Grodmedlemmar.
Medlemmar som följer med på våra utfärder **får gratis luft.**

Bra va!

Har du någon kompis (icke medlem) som vill fylla luft så får han betala 30:- mer på nedanstående priser.

Flaskor med volym upp till 15 liter: 20:-
Flaskor med volym mellan 15-24 liter: 30:-

Vill du ha en Nitroxblandning i dina flaskor, fixar jag det också.
Ett krav är tvättade flaskor och Nitrox cert.

Kostnad: 12 öre/liter O2 Ex: Deco 7L 50% 80:-

Välkommen till Lars Åke Fröberg. Tel. 0708 768322

